

การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑. Appraisal of The Interest Appeal of Illustrations

ค่าความสนใจที่มีต่อภาพประกอบหนังสือแบบเรียน
ของ Gertrude Whipple

ภาพประกอบหนังสือแบบเรียนตามความหมายนี้หมายถึงภาพในหนังสือแบบเรียนที่มีขนาดตามหน้าของหนังสือเรียน การตกแต่งอย่างละเอียด นิสัย และภาพเหล่านี้ได้รับการพิจารณาประเมินค่าก่อนที่จะนำไปพิมพ์ โดยทั่วไปภาพนี้จะสร้างความสนใจ และมองเห็นเข้าใจง่าย ให้คุณค่าทางการศึกษา และภาพนี้จะไม่มีลักษณะพิเศษ เมื่อจะประเมินผลในการทำวิจัยตามหัวข้อเรื่องนี้จะแสดงให้เห็นว่า ภาพประกอบเหล่านี้จะสร้างความสนใจให้กับเด็ก การทดลองมีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง ที่สามารถเป็นประโยชน์ต่อครู และโรงเรียนของรัฐบาล ด้วยการศึกษาค่าความสนใจของภาพเหล่านี้ ส่วนที่เพิ่มขึ้นหลังจากการทดลองนี้ก็คือ วิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่จะได้รับการปรับปรุง หลังจากที่ได้ทราบจากปฏิบัติการโต้ตอบของเด็ก จะได้นำมาปรับปรุงหนังสือแบบเรียนให้มีคุณค่า และนอกจากนี้ยังจะเป็นประโยชน์ในเวลาต่อไปในการพิจารณาเลือกหนังสือและภาพประกอบในหนังสือว่าอันไหนมีคุณค่านำมาใช้เป็นแบบเรียนในห้องเรียนได้ โดยมีหลักเกณฑ์ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการวิจัยนี้

ในหัวข้อนี้ จะไม่กล่าวถึงหลักการ และวิธีการที่จะผลิตหนังสือหรือปริมาณของรูปภาพที่ปรากฏอยู่ในหนังสือต่าง ๆ ทดมหัวข้อนี้จะกล่าวเพียงเพื่อที่จะเพิ่มความรู้ในการที่จะตัดสินใจ ในการเลือกหนังสือที่ดีเหมาะสม โดยคำนึงถึงความสนใจที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยได้จากที่เด็กเลือกมาแล้ว

อุปกรณ์และวิธีดำเนินงานในการทดลอง

อุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษานี้ คือรูปภาพจากหนังสือเรียนชั้นประถมปีที่ ๒ รูปภาพจะมีภาพ สีกา และภาพ ๔ สี รูปที่ใช้ทั้งหมดมี ๘๖๕ รูป ๔๔ รูปเป็นรูปเต็มหน้า เพื่อจะตัดให้พ้นจากส่วนอื่นในหนังสือ จึงตัดรูปออกแล้วไปฉีกเป็นเล่มใหม่ แล้วแจกให้สำหรับเด็กแต่ละคน รูปจะติดอยู่ในหน้าซ้าย หนังสือทั้ง ๒ เล่ม เรียก A, B, C, D, E และ F

การจัดการทดลอง เพื่อให้เหมาะสมจึงใช้เด็กชั้นประถมปีที่ ๒ จำนวนประชากร ๑๕๐ คน โดยเลือกจากโรงเรียน ๒ โรงเรียน ใน Detroit ตัวอย่างประชากรเป็นชาย และหญิง ๕ % มีอายุต่ำกว่า ๕ ปี ๔๐ % อายุตั้งแต่ ๕ - ๑๐ ปี และ ๑๕ % มีอายุสูงกว่า ๑๐ ปี ๓ ใน ๔ เป็นเด็กระดับสติปัญญาปานกลาง ส่วนที่เหลือมีสติปัญญาสูงกว่าปานกลาง เด็กทุกคนที่นำมาทดลองเคยเห็นแบบทดสอบมาแล้วทุกคน

วิธีทำก็รูปให้เด็กสนใจในภาพแต่ละภาพ แล้วทดสอบจากการดูภาพนั้น โดยให้ดูทีละ ๒ ภาพ ทำ ๓ ครั้งจนครบ ๒ ภาพ เด็กจะทำเครื่องหมายลงบนภาพที่ชอบในหนังสือ โดยอ่านเรื่องให้ทราบก่อนแล้วจึงใส่เครื่องหมายลงไป เพื่อให้การเลือกได้ผลดี ผู้วิจัยจะต้องชักจูงให้เด็กสนใจอ่านเรื่องที่น่ามาประกอบด้วย จะโต้พบว่าภาพที่เด็กเลือกมีคุณค่าอย่างไร

ในการที่จะให้นักเรียนเลือกนั้น ผู้วิจัยจะต้องบันทึกหน้าที่ต้องการไว้ด้วย เพื่อสะดวกในการทำการทดลอง การทดลองใช้นักเรียนครั้งละ ๓ คน จะได้หนังสือคนละ ๒ เล่ม

สรุปผลการวิจัย

โรงเรียนรัฐบาลส่วนมากมีความเห็นว่า หนังสือที่มีคุณภาพก็จะเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาที่ชักชวนผู้เรียน สนใจและรักการอ่านโดยเฉพาะ ในเรื่องรูปภาพจะเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยให้ครูได้นำมาสร้างความสนใจให้เด็กรักการอ่านหนังสือ การวิจัยในเรื่องนี้ ได้แสดงให้เห็นว่าหนังสืออ่าน ตัวอย่าง ๒ เล่มนั้น ได้รับความสนใจในด้านเนื้อหา เพราะมีภาพ

ประกอบ จากคะแนนได้แสดงให้เห็นว่า จากการให้นักเรียนเลือกปรากฏว่า ภาพประกอบ หนังสือแบบเรียนที่มีอยู่ตามท้องตลาดทั่วไปมีภาพประกอบที่มีชีวิตชีวา ฉะนั้นจากการ วิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า การที่ผู้ซื้อหนังสือจะไปเลือกซื้อหนังสือในท้องตลาดนั้น ครูผู้สอนควรเป็นผู้ ซื้อหนังสือด้วยตนเอง เพราะครูเป็นผู้ที่เข้าใจเนื้อหาจะได้เลือกได้ตรงจุดมุ่งหมาย

จากจุดมุ่งหมายของการวิจัยนี้ ได้พยายามหาหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง เพื่อที่จะ วัดคุณค่าของความสนใจ โดยอาศัยหัวข้อต่าง ๆ ที่กล่าวแล้วข้างต้น ไม่ได้พิจารณาในแง่ ศิลปะของรูปภาพ ที่จะสร้างรสนิยมที่ดีให้กับเด็ก คุณค่าทางความรู้ที่ได้จากรูปภาพ ที่จะแบ่ง แยกความคิดหรือคุณค่าประการต่าง ๆ ทางการศึกษาอื่น ๆ ที่ได้จากรูปภาพที่อาจได้จากการ วิเคราะห์ นอกจากนี้สิ่งที่ต้องการประการเดียวกันก็คือ ความสนใจที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้รู้ว่าสิ่งที่กระตุ้นความสนใจในการอ่านที่ได้จากการเลือกเป็นอย่างไร

จากการศึกษาในเรื่องนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า คุณค่าความสนใจที่มีต่อคำบรรยายใน หนังสือ อาจประมาณได้จากหนังสือเหล่านั้น ว่ามีภาพประกอบมากเพียงไร หลักเกณฑ์ที่ได้มี ดังนี้

- ๑. ภาพประกอบที่มีขนาดเหมาะสม จะต้องมีภาพลักษณะ depict action คือ ภาพที่แสดงอาการคล้ายกับเคลื่อนไหวมีชีวิตจิตใจจะได้รับความสนใจสูง
- ๒. ภาพประกอบที่มีขนาดเหมาะสม จะต้องมีส่วนสนใจในภาพด้วย จุดสนใจ จะต้องใหญ่สุดทุกคำ มีความหมายง่าย ๆ ไม่มีรายละเอียดยุ่งยากซับซ้อน
- ๓. ชอบเชคของสีที่ใช้ในภาพประกอบ ปรากฏว่าภาพหลายสีได้รับความสนใจ กว่าภาพขาวดำ ภาพที่มีสีอีกสีหนึ่งเพิ่มจากขาวดำ จะได้รับความสนใจกว่าภาพที่มีธรรมชาติ หรือภาพที่มี ๓ หรือ ๔ สี
- ๔. ขนาดโดยเฉลี่ยของภาพ ควรจะมีขนาดใหญ่ เพราะปรากฏว่าภาพขนาดใหญ่ได้รับความสนใจมากกว่าภาพขนาดเล็ก
- ๕. ในหนังสือที่มีภาพประกอบมาก มักจะเป็นหนังสือที่ได้เนื้อหามากกว่า หนังสือที่มีภาพประกอบน้อย
- ๖. รูปภาพที่มีเนื้อหาตรงกับหัวข้อเรื่อง มักได้รับความสนใจมากกว่ารูปภาพ ที่ไม่ตรงกับหัวข้อเรื่อง โดยเฉพาะที่แสดงถึงการผจญภัยที่ตื่นเต้นจะได้รับความสนใจมากกว่า

๒. Children's Preferences in Picture Story Book Variables

ของ Ruth^{๑๐} Helen Amsden แห่งมหาวิทยาลัย Cornell

ในปัจจุบันนี้ ปรากฏว่าหนังสือจำนวนมากมีภาพอยู่มากมายในเฉพาะหนังสือ
เด็กในชั้นประถม นักการศึกษา ผู้ปกครอง นักเขียน และนักวาดภาพต่างก็ตั้งปัญหาถามกัน
ว่า หนังสือประเภทใดที่เด็กสนใจมากที่สุด หนังสือของเด็กวัย ๓ - ๕ ขวบ เป็นอย่างไร
การวิจัยในครั้งนี้ ต้องการจะค้นหาว่า เด็กชอบภาพและเรื่องอย่างไร

ปัญหา

มีสาเหตุหลายประการที่ได้รับจากอิทธิพลของภาพประกอบ เนื้อหา คุณภาพ
ของศิลป วิธีการเขียน การจัดสี จำนวนและคุณภาพของสี มีผลต่อผู้ดูอย่างไร ได้แยก
สิ่งสำคัญ ๒ - ๓ ประการนำมาวิจัยในครั้งนี้ เช่น จำนวนสี คุณค่าของสี ชนิดของภาพ
เขียนของเด็กในวัย ๓ - ๕ ขวบ ที่มีต่อภาพประกอบหนังสือเป็นอย่างไร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

เด็กชายและหญิงจำนวน ๒๐ คน อายุตั้งแต่ ๓ - ๕ ปี จากโรงเรียน
อนุบาล ๓ โรงเรียน โดยเลือกมาโรงเรียนละ ๒๐ คน เป็นชาย ๑๐ คน หญิง ๑๐ คน
๒ โรงเรียนอยู่ในนิวยอร์ก อีกโรงเรียนหนึ่งอยู่ในเวอร์มอนต์

วัสดุที่ใช้และวิธีดำเนินงาน

ใช้ภาพจำนวน ๑๐ ภาพ แยกเป็น ๒ พวก ภาพในพวกที่หนึ่ง แต่ละภาพ
จะมีจำนวนสีในแต่ละภาพแตกต่างกัน คุณค่าของสีและสไตล์การเขียนก็แตกต่างกัน ส่วนอีก

---

^{๑๐} Ruth Helen Amsden : Children's Preferences in Picture
story Book Variables Journal of Educational Research Vollume 53,
Number 8, April 1960, Dember Publication Inc, pp. 309 - 312

พวกหนึ่ง เป็นภาพถ่ายขาวดำที่ได้จากหนังสือ ภาพถ่ายทั้ง ๒ พวกจะเป็นทั้งภาพถ่ายและ
ภาพเขียน ทั้ง ๒ พวกแยกเป็นดังนี้

๑. ภาพถ่ายเส้น ขาว - ดำ
๒. ภาพเขียน ไข่สี สีเดียว
๓. ภาพเขียน ไข่สี ๒ สี
๔. ภาพเขียน ไข่สี ๑ สี
๕. ภาพเขียน ไข่สี ๔ สี เป็นภาพถ่ายของจริง
เป็นภาพที่มีสีครบทุกสี
ภาพที่ ๑ - ๕ นี้ ใช้วัดจำนวนสีที่ชอบ
๖. ภาพเขียน ไข่สี ๔ สี แต่เป็นสีอ่อนทุกสี
๗. ภาพเขียน ไข่สี ๔ สี แต่เป็นสีเข้มทุกสี
ภาพที่ ๖ - ๗ นี้ ใช้วัดคุณค่าของสีที่เด็กชอบ
๘. ภาพถ่าย สีขาว - ดำ
๙. ภาพเขียนให้เหมือนของจริง ไข่สี ๔ สี
๑๐. ภาพประดิษฐ์ขึ้น ไข่สี ๔ สี
ภาพที่ ๘ - ๑๐ นี้ ใช้วัดลักษณะภาพเขียนที่ชอบ ส่วนภาพที่ ๘ ดูความ
ชอบเกี่ยวกับรูปถ่าย

เด็กแต่ละคนได้รับการทดสอบคนละ ๒ ครั้ง โดยเว้น ๑ สัปดาห์ รูปที่ใช้
ทดสอบจะวางไว้บนโต๊ะแล้วให้เด็กเลือกรูปที่ชอบที่สุด

สรุปผลการวิจัย

๑. เด็กเล็กมักจะมี ความชอบในรูปภาพที่คล้ายกัน แต่อย่างไรก็ตามผลส่วน
รวมแสดงได้ว่าความชอบภาพไม่แตกต่างกันนัก
๒. จากการทดสอบทั้งสองครั้งปรากฏว่า ข้อทดสอบเป็นที่เชื่อถือได้
๓. จากการทดสอบปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างทางนัยสำคัญในเรื่องเพศ

สภาวะเศรษฐกิจสังคม ความสามารถในการอ่านของ
ประชากร

๔. ภาพที่แสดงว่ามีนัยสำคัญไค้แก่ภาพทางขวามือ
๕. ภาพสีอ่อนจะมีนัยสำคัญมากกว่าภาพขาวดำ
๖. ภาพสีเข้มจะมีนัยสำคัญมากกว่าภาพขาวดำ
๗. ภาพถ่ายขาวดำมีนัยสำคัญมากกว่าภาพลายเส้นขาวดำ
๘. ภาพที่สร้างจินตนาการ หรือภาพที่เขียนอย่างง่ายจะได้รับความสนใจมากกว่าภาพจริง
๙. ภาพที่สร้างจินตนาการจะได้รับความสนใจมากกว่าภาพเหมือน
๑๐. เด็กอายุ ๓ ขวบ จะชอบภาพจริง ขณะที่เด็กอายุ ๔ ขวบ จะชอบภาพที่เลียนแบบของจริง
๑๑. ภาพประกอบที่มีสีมากจะได้รับความสนใจมากกว่าภาพที่มีสี ๒ - ๓ สี
๑๒. เมื่อเอาภาพถ่ายขาวดำเปรียบเทียบกับภาพเขียนสีเดียว แสดงให้เห็นว่า เด็กมีความชอบในภาพทั้งสองแตกต่างกัน

ตารางที่ ๑

ภาพที่เก็บ ๓ - ๕ ขวบ ทั้งชายและหญิงชอบมากกว่าเป็นยลที่ได้จาก
การคอมซ้อทดสอบที่เป็นภาพ

ภาพที่ใช้ทดสอบ	คะแนนที่เลือก	ความชอบที่แสดงนัยสำคัญ
ภาพสีอ่อน	๓๒ (๓๖ %)	X ^b - ๑๐.๕๐
ภาพขาวดำ	๑๐ (๒๔ %)	Df - ๑
รวม	๔๒ (๑๐๐ %)	P - .๐๑
ภาพสีเข้ม	๒๑ (๓๕ %)	X ^b - ๒.๐๑
ภาพขาวดำ	๓ (๒๕ %)	Df - ๑
รวม	๒๔ (๑๐๐ %)	P - .๐๓
ภาพถ่าย	๒๕ (๓๕ %)	X ^b - ๒.๒๐
ภาพเขียนขาวดำ	๕ (๒๒ %)	Df - ๑
รวม	๓๐ (๑๐๐ %)	P - .๐๑
ภาพเขียนมีสีเดียว	๒๒ (๓๒ %)	X ^b - ๔.๕๐
ภาพขาวดำ	๔ (๒๕ %)	Df - ๑
รวม	๒๖ (๑๐๐ %)	P - .๐๑
ภาพเขียนหลายสี	๒๓ (๓๕ %)	X ^b - ๒๐.๐๐
ภาพเขียนมี ๒ - ๓ สี	๓๑ (๒๕ %)	Df - ๑
รวม	๕๔ (๑๐๐ %)	P - .๐๑
ภาพเขียนที่สร้างจินตนาการ	๒๒ (๒๕ %)	X ^b - ๓.๔๐
ภาพที่เขียนตามความเป็นจริง	๑๐ (๓๑ %)	Df - ๑
รวม	๓๒ (๑๐๐ %)	P - .๐๕
ภาพเขียนตามความเป็นจริง	๒๑ (๕๕ %)	X ^b - ๐.๒๕
ภาพเหมือน	๑๓ (๕๕ %)	Df - ๑
รวม	๓๔ (๑๐๐ %)	P - N.S.

005511

ภาพที่ไฮททดสอบ	คะแนนที่เลือก	ความชอบแสดงนัยสำคัญ
ภาพถ่าย	๑๓ (๖๖ %)	X ^๒ - ๐.๕๐
ภาพเขียนที่ใช้สีเดียว	๑๐ (๓๓ %)	Df - ๑
รวม	๒๔ (๑๐๐ %)	P - N.S.
ภาพเขียนที่สร้างจินตนาการ	๓๖ (๔๕ %)	X ^๒ - ๑๐.๕๐
ภาพที่เขียนจากของจริง	๓ (๑๖ %)	Df - ๑
รวม	๔๓ (๑๐๐ %)	P - .๐๑

ผลสรุปที่เกี่ยวข้อง

๑. ภาพสีอ่อนและภาพสีเข้ม จะให้จดจำได้ดีกับภาพคำขาว
สามารถใช้ได้ดีในการสร้างภาพประกอบหนังสือแบบเวียนในชั้นเล็ก
๒. รูปถ่ายจำนวนมาก อาจใช้ได้ผลดีสำหรับเด็กเล็ก
๓. รูปเขียนแบบต่าง ๆ กัน มักจะเป็นที่สนใจของเด็กโดยเฉพาะ
ภาพเขียนพยายามให้ได้แสดงความคิดเห็นว่าได้รับความสนใจมากกว่า
๔. การวิจัยในครั้งนี่ยังไม่ควรสรุปผลควรได้เพิ่มเติมอีก
๕. การวิจัยต่อไปจะต้องมีวิธีอื่น ๆ อีกหลายวิธีเพื่อกันแนวใหม่เอียง
๖. การวัดความชอบในเรื่องภาพจะต้องทำเสมอ ๆ

c. Effect of age on the discriminative learning of color and brightness by children

ของ L. Thomas Crifford^{๑๑} แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกน และ Allen D. Calvin แห่งวิทยาลัย Hollins.

วิธีดำเนินการ ใช้ประชากร ๑๒๐ คน จากชั้นประถมศึกษา โดยแบ่งเป็นครึ่งหนึ่ง ทดสอบด้วยการให้ดูความแตกต่างของสีคำกับขาว และสีฟ้ากับสีเขียว โดยแยกเป็น ๑๐ หมู่ ระดับชั้นที่เลือกมี ชั้นอนุบาล ประถมปีที่ ๑ ประถมปีที่ ๒ ประถมปีที่ ๓ ประถมปีที่ ๔ และ ประถมปีที่ ๕ ในแต่ละหมู่จะมีประชากรทั้งชายและหญิงเท่า ๆ กัน ในตอนแรกให้หมู่ที่ ๑ ทดสอบเกี่ยวกับสีฟ้าและเขียวก่อน โดยแบ่งครึ่งหนึ่ง ได้บัตรสีฟ้าและอีกครึ่งหนึ่งได้บัตรสีเขียว ส่วนที่เหลืออีกก็ทดสอบเช่นเดียวกัน แต่ใช้สีคำกับสีขาว ประชากรที่นำมาทดสอบได้จากการสุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่แสดงมีฐานการทดลองหลักเกณฑ์และจำนวนเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่เลือกบัตรสีต่าง ๆ ปรากฏว่า ในเด็กแต่ละชั้นไม่มีความแตกต่างกันในการเลือก สี ภาพสีได้รับความสนใจสูงสุด ถึงร้อยละ ๗๕ ภาพขาวดำได้รับความสนใจสูงสุดร้อยละ ๔๔

สรุปผล

ปรากฏว่า สีนั้นได้รับความสนใจจากประชากรทุกระดับชั้นมากกว่าขาวดำ เมื่อหาความมั่นใจสำคัญจากประชากรในแต่ละชั้นแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันในการเลือกสี

^{๑๑} Crifford, L. Thomas and Calvin, Allen D.; Effect of Age on the Discriminative learning of Color and Brightness by Children The American Journal of Psychology Mezzesttal The University of Texas December 1958 pp. 766 - 767